

XV TROBADA DE CENTRES D'ESTUDIS I DE RECERCA DEL PENEDEÈS
"Celebracions de Setmana Santa i Pasqua al Penedès"

Dissabte 30 de març de 2019 de 9.30 h a 13.50 h
Seu de l'Institut d'Estudis Penedesencs
Carrer Banys, 11 de Vilafranca del Penedès

Accés lliure i gratuït
Cal reserva prèvia:
secretaria@iepenedesencs.org
a la telèfon 669 88 29 59

XV TROBADA
DE CENTRES D'ESTUDI I
DE RECERCA DEL PENEDEÈS
Celebracions de Setmana Santa i Pasqua
a la Vegueria del Penedès

Organitza: Amb el suport:

www.iepenedesencs.cat
www.immaterialpenedes.cat

Inventari del Patrimoni Immaterial del Penedès.
Recerca Local.

DESCRIPCIÓ I DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

Organització de la **XV Trobada de Centres d'Estudis i Recerca del Penedès**. Aquesta trobada anual té un **caràcter supracomarcal** i és important la **col·laboració dels centres d'estudis i entitats de recerca** per organitzar-la, especialment del Grup de Recerques Històriques de Sant Pere de Riudebitlles. També tenen un paper fonamental els centres d'estudis i entitats de recerca per impulsar iniciatives conjuntes, compartir projectes, activitats i publicacions.

Des de l'any 2015, aquestes trobades anuals s'han fet amb el format de **sessió participativa** per tal d'implicar els centres d'estudis i els estudiosos del territori en la recerca i estudi del

patrimoni i també en l'elaboració de l'Inventari del Patrimoni Cultural Immaterial del Penedès del Penedès, mitjançant la presentació de comunicacions

La XV Trobada de Centres d'Estudis i de Recerca del Penedès es va realitzar el **30 de març de 2019**, a la seu de l'IEP de Vilafranca del Penedès i va tenir també un format de sessió participativa. En aquesta sessió es van treballar de manera col·laborativa les celebracions de Setmana Santa i Pasqua. Els resultats de la Trobada i la recerca feta per l'historiador Daniel Sancho servirà per elaborar la fitxa de l'Inventari del Patrimoni Cultural Immaterial del Penedès, que es publicarà en breu al web: <https://www.immaterialpenedes.cat/>

Programa

2

9.30h Lliurament de documentació i taula - expositor per a projectes o pòsters dels Centres d'Estudis amb fulls per a rebre informació.

Lluna Ruiz Solà i Anna Ruiz Solà lliuren als participants la documentació de la trobada (Sobre verd transparent que conté llibreta, bolígraf i díptic amb el programa)

9.45h Parlaments de benvinguda.

10.00h Presentació del projecte d'Inventari del Patrimoni Cultural Immaterial del Penedès, per part de la coordinadora, Àngels Travé.

10.15h Explicació de l'inici de la recerca "Celebracions de Setmana Santa i Pasqua a la vegueria del Penedès" i presentació de la **Setmana Santa a Vilafranca del Penedès**, per part del doctor en Història **Daniel Sancho París**.

11.00h Pausa – cafè.

11.30h Presentacions sobre les celebracions de Setmana Santa i Pasqua a les poblacions de la vegueria del Penedès:

“Germandats i confraries a la Setmana Santa de l'Arboç” a càrrec de **Robert Rovira i Ferré**, membre de la Germandat de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist - Cos de Portants del Sant Crist i com a Capità Manaia de l'Associació Filantròpica Cultural "Pretorians" Armats de l'Arboç.

4

“Passat i present dels Armats del Vendrell” a càrrec de **Josep M. Bargalló i Jané**, president dels Armats del Vendrell – Misteri Eccehomo - Els Pastorets del Vendrell.

“Misteris i Setmana Santa de Sitges” a càrrec de **Àngels Parés Corretgé**, membre del Grup d'Estudis Sitgetans.

“Tradicions populars i religioses de Setmana Santa a Cubelles” a càrrec de **Joan Vidal Urpí**, membre del Grup d'Estudis Cubellencs - *Amics del Castell de Cubelles*.

“Torrelavit i la Setmana Santa: breus pinzellades dels anys cinquanta” a càrrec de **Pere Rovira Alemany**, membre del Grup de Recerques “El Podall” de Torrelavit.

“Processó i Viacrucis de Setmana Santa a Sant Pere de Riudebitlles” a càrrec de **Fina Carol Masana**, membre del Grup de Recerques Històriques.

13.00h Col·loqui i aportacions de les persones i centres d'estudis assistents.

13.30h Presentació de projectes a càrrec de l'Institut Ramon Muntaner i de la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana.

13.50h Cloenda de la Jornada.

14.00h Dinar. Restaurant **S'logic**. Preu 17,50 € (dos plats a escollir, postres, beguda i cafè).

16.30h Visita guiada a la **capella dels Dolors** i a la **basílica de Santa Maria** de Vilafranca del Penedès, per veure la imatge del **Sant Crist del Cos de Portants i de la Mare de Déu de les Dolors** a càrrec de l'historiador Daniel Sancho París, membre l'Institut d'Estudis Penedesencs i responsable de l'Arxiu Eclesiàstic de Vilafranca.

DESTINATARIS DE L'ACTIVITAT

Aquesta trobada va estar adreçada especialment als membres del centres d'estudis i entitats de recerca, a totes aquelles persones interessades en el coneixement del patrimoni cultural, natural, històric, etnològic, immaterial o arqueològic i està oberta a tothom.

L'organització de la trobada va a càrrec de l'Institut d'Estudis Penedesencs i del Grup de Recerques Històriques de Sant Pere de Riudebitlles. La sessió participativa per a l'elaboració conjunta de la fitxa d'Inventari va ser coordinada per Àngels Travé i l'historiador Daniel Sancho. Hi van tenir un paper important les comunicacions que van presentar els centres d'estudis i entitats de recerca participants.

ABAST TERRITORIAL

L'abast geogràfic del Penedès correspon a les comarques de l'Alt Penedès, el Baix Penedès, el Garraf i la part meridional de l'Anoia, que configuren l'Àmbit de Planificació Territorial Parcial del Penedès (aprovat pel Parlament de Catalunya) i la futura vegueria del Penedès.

Extensió total: 1.739,29 km²
Municipis: 72
Habitants: 464.910 (2014)

RESULTATS OBTINGUTS

Un dels principals objectius d'aquestes **Trobades de Centres d'Estudis i Recerca del Penedès** és impulsar iniciatives i activitats conjuntes, enguany s'ha acomplert compartint els coneixements sobre les celebracions de Setmana Santa i Pasqua i elaborant d'una manera participativa la fitxa d'aquest element a l'Inventari del Patrimoni Cultural Immateral del Penedès, que en breu es publicarà al web: <https://www.immaterialpenedes.cat/>. També s'ha aconseguit estimular i potenciar la recerca etnològica en el territori del Penedès i fomentar el treball en xarxa.

Un altre objectiu de les Trobades és donar a conèixer les publicacions, activitats i projectes que portem a terme els centres d'estudis, per tant en el lloc de la Trobada hi va haver una taula -expositor en la que cada centre va poder col·locar el seu material. També durant el temps de la pausa – cafè i el dinar van ser moments per a compartir experiències sobre projectes i activitats que realitzen els centres d'estudis.

Conèixer elements patrimonials del territori és també un objectiu i es va portar a terme amb la visita a la cripta de la basílica de Santa Maria i la capella dels Dolors de Vilafranca del Penedès.

Els resultats són positius ja que es va comptar amb una bona assistència de públic i de participació en la presentació de les comunicacions També es van comentar algunes propostes de recerca etnològica i de col·laboració amb els centres d'estudis i entitats de recerca.

Finalment, s'espera que una vegada publicada la fitxa d'Inventari sobre celebracions de Setmana Santa i Pasqua, fruit d'aquesta trobada, s'afavoreixi el coneixement d'aquest element patrimonial i també la seva salvaguarda.

Data i lloc de l'activitat: 30 d'abril de 2019, seu de l'IEP a Vilafranca del Penedès

Entitats responsables: Institut d'estudis Penedesencs i Grup de Recerques Històriques de Sant Pere de Riudebitlles.

Els centres d'estudis i entitats que hi van participar són:

Associació Filantròpica Cultural "Pretorians" Armats de l'Arboç (Baix Penedès)

Associació Armats del Vendrell - Els Pastorets del Vendrell (Baix Penedès).

Grup de Recerques Històriques de Sant Pere de Riudebitlles (Alt Penedès).

Grup d'Estudis Sitgetans – Sitges (Garraf).

El Martinet - Butlletí Local de Sant Martí Sarroca (Alt Penedès).
Grup de Recerques El Podall – Torrelavit (Alt Penedès).
Grup d'Estudis Cubellencs Amics del Castell – Cubelles (Garraf).
Centre d'Estudis de Subirats (CESUB) - Subirats (Alt Penedès).
Grup de Recerca del Mil·lenari del Pla del Penedès (Alt Penedès).
Grup de Divulgació d'Oficis d'Abans i Tradició - Pla del Penedès (Alt Penedès).
Centre d'Estudis Llacunencs – La Llacuna (Anoia).

PERSPECTIVES DE FUTUR

Està previst organitzar el proper any 2020 la XVI Trobada de Centres d'Estudis i de Recerca del Penedès, també en format de sessió participativa sobre el projecte **"Els Pobles abandonats. Una herència universal per al coneixement i desenvolupament del territori"**, impulsat des de la Universitat Autònoma de Barcelona, la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana i l'Institut Ramon Muntaner.

PLA DE COMUNICACIÓ I DIFUSIÓ

S'han aconseguit **els objectius** del pla de comunicació:

- Aconseguir la màxima repercussió de la celebració de la XV Trobada de Centres d'Estudis i Recerca del Penedès.
- Incrementar el coneixement del patrimoni etnològic i immaterial, en aquest cas de les celebracions de Setmana Santa i Pasqua a la vegueria del Penedès.
- Consolidar els canals de promoció i difusió de les activitats culturals.
- Rendabilitzar el màxim el pressupost destinat a la difusió i publicitat.
- Aconseguir visibilitat especialment a través de les TIC.

Els **destinatari**s de la comunicació han estat la ciutadania en general, les entitats culturals i un col·lectiu específic com és el del centres d'estudis i recerca del Penedès.

Les **idees** a transmetre han estat principalment la riquesa i singularitat del patrimoni cultural immaterial penedesenc i la necessitat de la seva preservació, transmissió i vinculació als diferents àmbits de la societat.

Els productes que s'han fet servir són cartells, díptics, newsletters, missatges a les xarxes socials, notícies a blogs i webs.

El **canals** de comunicació han estat, els setmanaris *La Fura*, *El Cargol* i *El 3 de Vuit*, mitjançant notes de premsa i un anunci. També difusió de la Trobada en el programa "Penedès en Xarxa" que s'emet conjuntament per **Bellvei Ràdio**, **Domenys Ràdio**, **Canal 20 Olèrdola**, **Ràdio Sant Sadurní** i **Ràdio Vilafranca**, amb el suport de La Xarxa:

<https://www.rtvvilafranca.cat/programa/penedes-en-xarxa/>.

A més de l'Institut d'Estudis Penedesencs: <http://www.iepenedesencs.org/> i el bloc Etnologia.cat: <https://etnologia.blog.gencat.cat/> i dels mailings a les persones sòcies i col·laboradores de l'IEP i les xarxes socials.

Enllaços impactes obtinguts:

Entrevista a Radio Televisió Vilafranca (Àmbit territorial Alt i Baix Penedès)

Pastorets del Vendrell

<https://www.pastoretsdelvendrell.cat/noticies/noticies-per-seccio/armats-del-vendrell/320-xv-trobada-de-centres-d-estudis-i-de-recerca-del-penedes>

Agenda Penedès Cultura

<http://gelida.penedescultura.cat/agenda/xv-trobada-de-centres-destudis-i-de-recerca-del-penedes>

cultura.gencat.cat

https://cultura.gencat.cat/ca/detall/ActivitatsAgenda/AC_EtnoXAR_28

IRMU

<https://www.irmu.org/news/2305>

IEP – Agenda

<http://www.iepenedesencs.org/2018/acte.php?id=1886>

IEP – Arxiu Multimèdia – Emissió Radio Televisió de Vilafranca

<http://www.iepenedesencs.org/2018/video.php?id=101>

IEP – Arxiu Multimèdia – Emissió Penedès en Xarxa (Alt i Baix Penedès)

<http://www.iepenedesencs.org/2018/video.php?id=97>

La **freqüència** de la comunicació i difusió s'ha donat coincidint amb la realització de la Trobada.

La Fura

<https://lafurapenedes.cat/aquest-dissabte-sorganitza-la-xv-trobada-de-centres-destudis-del-penedes/>

<https://lafurapenedes.cat/acte/inici-de-la-15a-trobada-dels-centres-destudis-del-penedes/>

<https://lafurapenedes.cat/acte/inici-de-la-15a-trobada-dels-centres-destudis-del-penedes-2-2-2/>

<https://lafurapenedes.cat/acte/inici-de-la-15a-trobada-dels-centres-destudis-del-penedes-2-2/>

<https://lafurapenedes.cat/acte/inici-de-la-15a-trobada-dels-centres-destudis-del-penedes-2/>

Material i instruments de difusió:

Cartell. Disseny de Montserrat Poch

Publicitat. La Fura. Anunci que reproduïx el cartell.

XV Trobada de Centres d'Estudi i de Recerca del Penedès
Vilafranca del Penedès (Alt Penedès)

Butlleta d'assistència

Nom de la persona:
Població:
Nom de la entitat:
Telèfon de contacte:
Confirmació al dinar:

Trobada oberta a totes les persones interessades però cal inscripció prèvia a Secretaria de l'Institut d'Estudis Penedesencs, per correu electrònic a: secretaria@iepenedesencs.org o al telèfon 669 88 29 59.

Agraïrem porteu informació, díptics o fulletons sobre les activitats que realitzeu per a repartir o per exposar durant la Trobada.

Organitza:

Amb el suport de:

XV Trobada de Centres d'Estudis i de Recerca del Penedès

Celebracions de Setmana Santa i Pasqua a la vegueria del Penedès

Recerca local i Inventari del Patrimoni Cultural Immaterial del Penedès
Sessió participativa
Dissabte, 30 de març de 2019

Seu de l'Institut d'Estudis Penedesencs
(Carrer dels Banys, 11)
Vilafranca del Penedès

XV Trobada de Centres d'Estudis i de Recerca del Penedès

"Celebracions de Setmana Santa i Pasqua a la vegueria del Penedès"

El Penedès té un valuós patrimoni cultural immaterial relacionat amb les celebracions, creences, rituals i cerimònies. L'objectiu de la Trobada és donar a conèixer i difondre aquest patrimoni. També realitzar, d'una forma participativa, la fitxa de l'Inventari del Patrimoni Cultural Immaterial del Penedès, "Celebracions de Setmana Santa i Pasqua a la vegueria del Penedès", que serà redactada per l'historiador Daniel Sancho París.

Programa

9.30h Lliurament de documentació i taula - expositor per a projectes o pòsters dels Centres d'Estudis amb fulls per a rebre informació.

9.45h Parlaments institucionals de benvinguda.

10.00h Presentació del projecte d'Inventari del Patrimoni Cultural Immaterial del Penedès, per part de la coordinadora, Àngels Travé.

10.15h Explicació de l'inici de la recerca "Celebracions de Setmana Santa i Pasqua a la vegueria del Penedès" i presentació de la **Setmana Santa a Vilafranca del Penedès**, per part del doctor en Història **Daniel Sancho París**.

11.00h Pausa – cafè.

11.30h Presentacions sobre les celebracions de Setmana Santa i Pasqua a les poblacions de la vegueria del Penedès:

- "Germandats i confraries a la Setmana Santa de l'Arboç" a càrrec de **Robert Rovira i Ferré**, membre de la Germandat de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist - Cos de Portants del Sant Crist i com a Capità Manaià de l'Associació Filantròpica Cultural "Pretorians" Armats de l'Arboç.

- "Passat i present dels Armats del Vendrell" a càrrec de **Josep M. Bargalló i Jané**, president dels Armats del Vendrell – Misteri Eccehomo - Els Pastorets del Vendrell.

- "Misteris i Setmana Santa de Sitges" a càrrec de **Àngels Parés Corretgé**, membre del Grup d'Estudis Sitgetans.

- "Tradicions populars i religioses de Setmana Santa a Cubelles" a càrrec de **Joan Vidal Urpi**, membre del Grup d'Estudis Cubellencs - Amics del Castell de Cubelles.

- "Torrelavit i la Setmana Santa: breus pinzellades dels anys cinquanta" a càrrec de **Pere Rovira Alemany**, membre del Grup de Recerques "El Podall" de Torrelavit.

- "Processó i Viacrucis de Setmana Santa a Sant Pere de Riudebitlles" a càrrec de **Fina Carol Masana**, membre del Grup de Recerques Històriques.

13.00 Col·loqui i aportacions de les persones i centres d'estudis assistents.

13.30h Presentació de projectes a càrrec de l'Institut Ramon Muntaner i de la **Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana**.

13.50h Cloenda de la Jornada.

14.00h Dinar. Restaurant **S'logic**. Preu 17,50 € (dos plats a escollir, postres, beguda i cafè).

16.30h Visita guiada a la **capella dels Dolors** i a la **basílica de Santa Maria** de Vilafranca del Penedès, per veure la imatge del **Sant Crist del Cos de Portants** i de la **Mare de Déu de les Dolors** a càrrec de l'historiador **Daniel Sancho París**, membre l'Institut d'Estudis Penedesencs i responsable de l'Arxiu Eclesiàstic de Vilafranca.